

Verejný záujem a záujem verejnosti

Martina B. Paulíková, Zvolen, 15. 12. 2015

KTO A AKO ROZHODUJE O VEREJNOM ZÁUJME NA SLOVENSKU

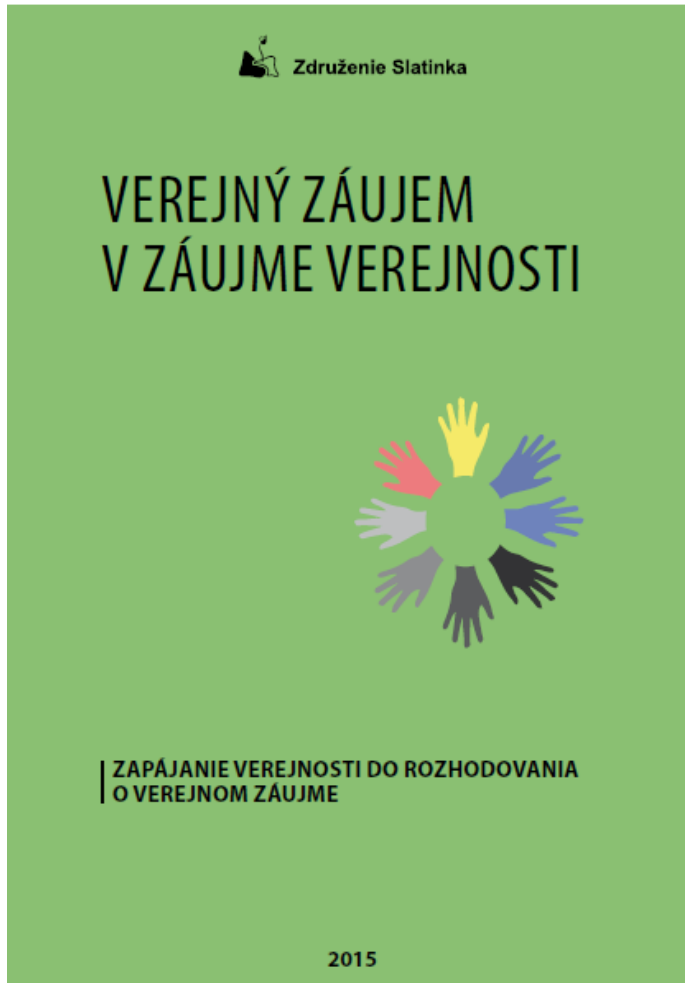
ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU PRESADZOVANIA
STAVIEB A ČINNOSTÍ VO VEREJNOM ZÁUJME

VEREJNÝ ZÁUJEM V ZÁUJME VEREJNOSTI

ZAPÁJANIE VEREJNOSTI DO ROZHODOVANIA
O VEREJNOM ZÁUJME

Verejný záujem v záujme verejnosti

Definovanie pojmu verejný záujem v oblasti životného prostredia

- Verejný záujem v legislatíve (Vladimír Pirošík)
- Verejný záujem v rozhodnutiach súdu (Imrich Vozár)

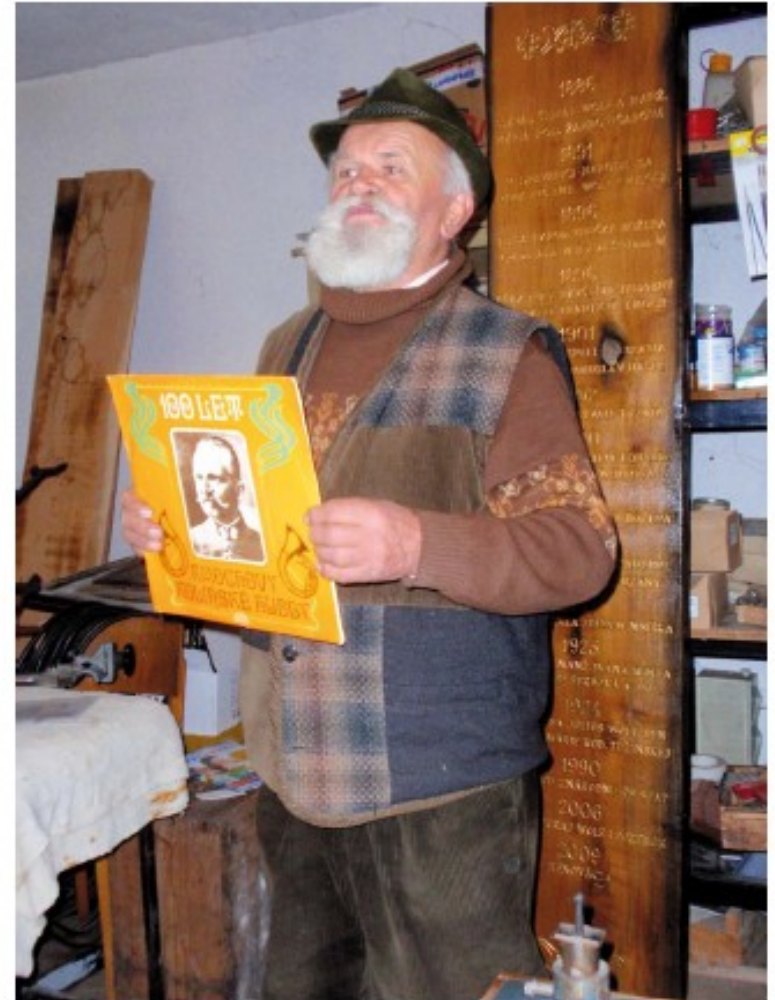
Územné plány ako základný rámec rozhodovania o stavbách a činnostiach vo verejnom záujme

- Právny rámec pre spracovanie a schvaľovanie územných plánov (Imrich Vozár)
- Úloha a možnosti zastupiteľstva pri zmenách územného plánu (Imrich Vozár, Martina Paulíková)

Verejný záujem v záujme verejnosti

Päť príbehov ľudí (a ich rodín a komunit) – o tom, aké ma dopady minulé a pretrvávajúca prax rozhodovania o verejnom záujme na miestne komunity

- Lýdia Beňová: dve priehrady v jednom živote.
- Ján Beňo: spisovateľ, ktorý verejne vystupoval proti štátnemu záujmu.
- Štefan Wolf Slameníkov: Nová baňa – Štále (pomník ľudskej hlúposti).
- Gašpar Staňo: syn gazdu z vysťahovaného hospodárstva.
- Vladimír Bahýľ: rýchlostná cesta, kvôli ktorej prišiel o pozemky, končí v poli.

Otázky na ďalšiu diskusiu

Hodnotenie projektov z hľadiska zapojenia miestnych komunít do rozhodovania o verejnoprospešných stavbách

Etapa plánovania	áno/nie	
Celoštátna úroveň	Existuje celoštátna sektorová politika* obsahujúca investíciu / projekt, ktorá bola spracovaná na princípe partnerstva, za účasti verejnosti, samospráv a zainteresovaných skupín**?	
	Dostala sa investícia / projekt do sektorovej politiky* na základe spoločenskej objednávky verejnosti, vyjadrenej napr. petíciou alebo inou formou?	
	Prebehlo počas spracovania (pred schválením) sektorovej politiky* nejakým všeobecne dostupným, bezplatným spôsobom informovanie verejnosti, samospráv a zainteresovaných skupín, nad rámec daný legislatívou?	
	Bola celoštátna sektorová politika* obsahujúca investíciu / projekt nezávisle posúdená z hľadiska vplyvov na životné prostredie?	
	Bola celoštátna sektorová politika* obsahujúca investíciu / projekt schválená vládou resp. iným orgánom bez rozporov s pripomienkami verejnosti, samospráv a zainteresovaných skupín?	

Otázky na ďalšiu diskusiu

Hodnotenie projektov z hľadiska zapojenia miestnych komunít do rozhodovania o verejnoprospešných stavbách

Regionálna úroveň	Existuje PSHR*** alebo iný rozvojový dokumentu na úrovni samosprávneho kraja obsahujúci investíciu / projekt, ktorý bol spracovaný na princípe partnerstva**?	
	Mohli sa tvorby* PHSR*** alebo iného záväzného rozvojového dokumentu, v ktorom je projekt / investícia zahrnutá, zúčastniť aj občania, napr. formou otvorených pracovných skupín?	
	Dostala sa investícia / projekt do PHSR*** alebo iného rozvojového dokumentu na základe návrhu (pripomienok) občanov z dotknutej obce alebo ich zástupcov?	
	Existuje územný plán samosprávneho kraja alebo jeho aktualizácia, v ktorom je zahrnutá investícia / projekt na základe návrhu (pripomienok) občanov alebo ich zástupcov? (pozn. ak bola investícia / projekt do územného plánu regiónu zaradená iba na základe „preklopenia“ celoštátnej sektorovej politiky, odpoveď je „nie“)	

Otázky na ďalšiu diskusiu

Etapa realizácie	áno/nie	
Počas celej realizácie	Bola verejnosť, vrátane mimovládnych organizácií, prizvaná do správneho konania k povoľovaniu stavby účinným spôsobom?****	
	Dostala verejnosť, samospráva a zainteresované skupiny v dotknutej komunite informácie všeobecne dostupným, bezplatným spôsobom, aj nad rámec povinností vyplývajúcich z legislatívy a v dostatočnom časovom predstihu pred začatím stavebných prác?	
	Boli akceptované pripomienky verejnosti vznesené v akejkolvek etape prípravy investície / projektu?	
	Súhlasila miestna komunita, vrátane samosprávy, s navrhovanými nápravnými a eliminačnými opatreniami na minimalizáciu dopadov na zdravie, životné prostredie, zhoršenie kvality bývania a pod.?	
	Boli ešte pred začatím stavebných prác realizované všetky nápravné opatrenia a investície, ktoré majú minimalizovať vplyv na zdravie, životné prostredie dotknutej komunity?	
	Sú voľne, dobre a bezplatne dostupné všetky dokumenty z prípravy a povoľovania investície / projektu, vrátane informácií o financovaní, dopadoch na životné prostredie a miestne komunity počas celej doby realizácie investície / projektu?	

Hodnotenie verejnoprospešnosti projektov/činností

Prospech z realizácie investície / projektu

- Priniesla by investícia/stavba majetkový prospech okruhu alebo spoločenstvu osôb, ktoré nie je bližšie určený, ale aspoň rámcovo determinovateľný (ako tzv. verejnosť)?
- Má z realizácie investície / projektu majetkový prospech súkromný subjekt?

Spoločenská objednávka na realizácii investície / projektu

- Existuje spoločenská objednávka konkrétnej verejnosti na realizáciu investície / projektu?
- Definovala dotknutá alebo iná miestna komunita, že táto investícia / projekt je v jej záujme? (petíciou, v participatívne spracovaných rozvojových dokumentoch či PHSR.)
- Existuje jasne formulovaný nesúhlas verejnosti, ktorá bude priamo ovplyvnená realizáciou investície?
- Bol v akejkoľvek etape prípravy investície / projektu vznesený protest alebo pripomienky verejnosti, ktoré neboli akceptované?

Kvalita života dotknutých a iných komunít a vplyvy presahujúce život generácie

- Zvýši táto investícia (projekt) kvalitu života miestnych alebo úplne iných ľudí? Koľkých? Ako?
- Ak sa zníži kvalita života dotknutých komunít (napr. priamo v obci/meste, kde sa bude stavať), zvýši sa kvalita života iných komunít?
- Bude zníženie kvality života dotknutých komunít dočasné alebo trvalé?
- Bude zvýšenie kvality života iných komunít dočasné alebo trvalé?
- Bude zníženie kvality života dotknutých komunít eliminované alebo nahradené porovnateľnými benefitmi, ako boli spôsobené straty?
- Nebude zvýšenie kvality života iných komunít spôsobovať ďalšie znižovanie kvality života, poškodenie životného prostredia?
- Vznikne realizáciou investície / projektu vplyv na životné prostredie pretrvávajúci viac generácií?
- Existujú pochybnosti, že investícia /projekt je v súlade s najlepšie dostupnou praxou a najnovšími vedeckými poznatkami?
- Existujú štáty, miestne komunity alebo spoločnosti, kde je daný typ projektov / investícií zakázaný alebo výrazne obmedzený z hľadiska rizík a možných negatívnych vplyvov na životné prostredie, zdravie obyvateľov, prírodu?

Dostupnosť zdrojov

- Zlepší investícia / projekt prístup dotknutej komunity k nejakým zdrojom (voda, energia)?
- Budú tieto zdroje lepšie/ľahšie dostupné?
- Spôsobí ich dostupnosť menšie vplyv na životné prostredie, v porovnaní s existujúcou situáciou?
- Získajú ku zdrojom prístup aj tí, ktorí doteraz nemali túto možnosť?

ul. A. Sládkoviča 2, P. O. BOX 67, 960 01 Zvolen
www.slatinka.sk
slatinka@changenet.sk

